

jfr. adresseliste

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 08.05.2006

Vår ref.: 2006/410

Deres ref.:

Saksbehandler: Anneke Frøysa, telefon: 22573618

Høring av forslag til endringsforskrift som skal regulere ftalater i leketøy og småbarnsprodukter.

På bakgrunn av EUs 22. endring av rådsdirektiv 76/769/EØF foreslår Statens forurensningstilsyn (SFT) vedlagte forslag til regulering av ftalater i leketøy og småbarnsprodukter. Direktivet innebærer et forbud mot de tre mest betenkelige ftalatene DEHP, DBP, BBP i leketøy og småbarnsprodukter. For tre andre ftalater DINP, DIDP og DNOP innebærer det et forbud i leketøy og småbarnsprodukter som det er påregnelig at barn vil suge eller tygge på. Dette er en utvidelse av nåværende norske regulering for de tre mest betenkelige ftalatene. EUs frist for implementering er 16.07.06 med ikrafttredelse 16.01.07. SFT foreslår ikrafttredelse 1.01.07. Kommentarer til forslaget sendes SFT innen 20.06.06

På bakgrunn av Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/84/EF av 14. desember 2005 om 22. endring av rådsdirektiv 76/769/EØF foreslår SFT regulering av ftalater i leketøy og småbarnsprodukter. Reguleringen vil erstatte eksisterende paragraf § 3-12 forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften). Høringsdokumentene er lagt ut på www.sft.no

For å implementere direktivet og derigjennom redusere risikoen for at barn skades av disse ftalatene, ønsker SFT en forskriftsregulering.

Bakgrunn for å foreslå forskriftsregulering

Gruppen ftalater består av mange forskjellige stoffer. Enkelte av stoffene er klassifisert som reproduksjonsskadelige. Ftalatene DEHP di(2-etylheksyl)ftalat), DBP (dibutylftalat), BBP (butylbenzylftalat) er klassifisert som reproduksjonsskadelige, siden de kan skade forplantningsevnen og gi fosterskade. BBP og DBP er i tillegg klassifisert som miljøskadelige. Når det gjelder DINP (diisononylftalat), DIDP (diisodecylftalat) og DNOP (di-n-oktylftalat) er det, på grunnlag av dagens dokumentasjon, ikke påvist effekter

som tilsier at stoffene oppfyller kriteriene for å bli klassifisert som helse- eller miljøskadelige. Det kan likevel ikke utelukkkes at disse stoffene utgjør en potensiell risiko, hvis de brukes i leketøy og småbarnsprodukter.

Ftalater blir produsert i store mengder og inngår i mange produkter. Ftalater brukes hovedsakelig som mykgjørere i plast, særlig PVC. Myk PVC-plast benyttes til en rekke produkter for eksempel regntøy og leker. Plastleker med høyt innhold av ftalater kan bidra til at spesielt barn eksponeres ved at de suger og tygger på produkter. Ftalater er påvist i mange steder i miljøet, bla. i ferskvann, saltvann, avløpsvann, i luft og i organismer. Stoffene er også påvist i muslinger og fisk.

EU-kommisjonen fremsatte 1998 en henstilling til medlemslandene om å vedta nødvendige tiltak for å sikre effektiv beskyttelse for barn inntil det foreligger fellesskapsregler for regulering av innhold av ftalater i visse PVC-mykgjørere i leker beregnet for barn under tre år. EU har hatt regulering av 6 ftalater siden 1999, nå foreslås et permanent forbud.

Dagens regelverk

Ftalater reguleres per i dag i § 3-12 i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

Etter dagens regulering er det forbudt å produsere, omsette, ervervsmessig importere eller eksportere leketøy eller deler av leketøy som markedsføres til barn under 36 måneder eller som forventes anvendt som leketøy av barn i denne aldersgruppen, og som er tilsatt ftalater. Forbudet gjelder også sped- og småbarnsprodukter som er konstruert eller bestemt for slike formål at det er påregnelig at barn under 36 måneder vil suge eller tygge på dem. Med leketøy menes produkt som er klart konstruert eller bestemt for det formål å bli brukt i lek av barn. Med ftalater menes estere av o-ftalsyre.

Forslag om endring

For å implementere EUs direktiv, foreslås vedlagte forskrift. Reguleringen innebærer at det blir forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy eller småbarnsprodukter som inneholder DEHP, DBP eller BBP. Det blir også forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy eller småbarnsprodukter som inneholder DINP, DIDP eller DNOP og som er påregnelig at barn vil suge eller tygge på. Forbudet gjelder dersom konsentrasjonen av ftalatene i den eller de delene av produktet som er myknet er over 0,1 vektprosent.

Forskjellen mellom den eksisterende norske reguleringen og det aktuelle direktivet

Det eksisterende norsk regelverket gjelder for alle ftalater i leketøy og en del sped- og småbarnsprodukter for barn under 36 måneder. Det nye forslaget fra EU begrenser seg til regulering av seks ftalater. Ut fra nåværende kunnskaper og erfaring er det disse seks ftalatene som er aktuelle å bruke som myknere i denne type produkter og som er aktuelle å regulere.

I nåværende norske regelverk er det ikke satt noen grense for innhold av ftalater. Dette har til tider vært problematisk å håndheve, siden det finnes små mengder av ftalater nesten overalt i omgivelsene. Det kan derfor vanskelig å unngå små mengder ftalater som forurensning i produkter. Når ftalater blir tilsatt som mykner i et produkt, er det i større mengder, vanligvis over 20 %.

Konsekvenser av forslaget

Endringene innebærer at de ftalatene som er risikovurdert i EU og funnet å være reproduksjonsskadelige forbys i leketøy for barn under 14 år. Dette er et strengere regelverk for de reproduksjonsskadelige ftalatene enn det vi har i Norge i dag. Men det vil innebære at barn i mindre grad vil bli eksponert for disse skadelige ftalatene. Vi kjenner imidlertid ikke omfanget av helse- og miljøskadene som direkte kan tilbakeføres til bruk av ftalater. Vi kan dermed heller ikke tallfeste nytteeffekten av forskriften.

Bransjen opplyser at det ikke produseres leker i Norge som inneholder ftalater. Det aller meste av lekene som selges i Norge importeres fra Asia. I følge det SFT har fått opplyst fra bransjen vil regelendringen ikke medføre særlige økte kostnader eller få andre konsekvenser av betydning for importørene. Men regelendringen vil kunne medføre økte kostnader for produsentene i Asia, noe som kan gi en prisøkning på leker. Prisøkningen er anslått av bransjen til å kunne være mellom 4 % og 8 %, men dette er usikkert. Siden dette er en implementering av et EU-direktiv må produsentene i Asia legge om sin produksjon uavhengig av en regelendring i Norge, hvis de skal produsere varer for salg i EU. Det betyr at en eventuell prisøkning på leker vil komme uavhengig av en regelendring i Norge.

Totalt sett er det SFTs vurdering at regelendringen ikke vil medføre kostnader av betydning for Norge.

Høringsfrist

Forslag til forskrift er vedlagt. Vi ber om at kommentarer på forslaget til forskrift sendes SFT innen 20.06.06.

Med hilsen

Ingrid Bjotveit (e.f.)
Direktør for Næringslivsavdelingen

Berit E. Gjerstad
seksjonssjef

Vedlegg:

1. Adresseliste
2. Forslag til forskrift

Forskrift om endring av forskrift av 1. juni 2004 nr 922 om begrensning i bruk av helse og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Fastsatt av Miljøverndepartementet xx.xx.2006 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester av 5. august 1977 nr 2 og delegeringsvedtak av 7. september 1990 nr 730. Jf. EØS-avtalen vedlegg xx kap. xx nr x (direktiv 2005/84/EF).

I

Ny § 3-12 i produktforskriften skal lyde:

§ 3-12. Ftalater i leketøy for barn og småbarnsprodukter

Det er forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy for barn og småbarnsprodukter, som inneholder følgende ftalater:

Di(2-ethylheksyl)ftalat (DEHP)	CAS nr. 117-81-7
Dibutylftalat (DBP)	CAS nr.84-74-2
Butylbenzylftalat (BBP)	CAS nr. 85 -68-7

Det er forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy for barn og småbarnsprodukter som det er påregnelig at barn vil suge eller tygge på, og som inneholder følgende ftalater:

Diisononylftalat (DINP)	CAS nr. 28553-12-0 og 68515-48-0
Diisodecylftalat (DIDP)	CAS nr. 26761-40-0 og 68515-49-1
Di-n-oktylftalat (DNOP)	CAS nr. 117-84-0

Forbudene i første og andre ledd gjelder dersom konsentrasjonen av ftalatene i den eller de delene av produktet som er myknet er over 0,1 vektprosent.

II

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

Leketøybransjens Fellesråd
Munkerudveien 2A
1163 Oslo

Bransjebladet
c/o Press Telegraph A/S
Postboks 3004 Elisenberg
0207 OSLO

Stiftelsen Miljømerking i Norge
Tordenskiolds g 6 B
0160 Oslo

Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Pb. 2014
3103 Tønsberg

Nasjonalt folkehelseinstitutt Pb
4404 Nydalen,
0403 Oslo

Direktoratet for
arbeidstilsynet
Postboks 8103 Dep,
0032 Oslo

HSH
Pb 2900 Solli
0230 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet
Pb 8011 Dep,
0030 Oslo

Standard Norge
Pb 242
1326 Lysaker

Mattilsynet Hovedkontoret
Postboks 383,
2381 Brumundda

Forbrukerrådet Sekretariatet
Rolf Wickstrømsvei 15
0484 Oslo

Toys-R-Us
Postboks 1243
0668 Oslo

LEGO Norge AS
Postboks 115,
1313 Vøyenenga

Brio AS
Postboks 13
3107 SEM

Ringo Import og Distribusjon
AS
Boks 4173 Gulskogen
3005 Drammen

Edwis AS
Kongensgt 36
7012 Trondheim

IKEA AS
Postboks 54
1378 Billingstad

Babycare AS
Postboks 353
4663 Kristiansans S

VN- Leker AS
Postboks 2477
3003 Drammen

Baby Shop
Nesbruveien 33
1396 Nesbru

Helly-Hansen ASA
Postboks 278
1599 Moss

Babykos-kjeden
Kalfarveien 99
5018 Bergen

Barneverden
Lensmannslia 4
1386 Asker

BR Leker
Klokkegårdsveien 32
1711 Sarpsborg

Per Aarskog AS
Gran
1914 Enebakk

Smart Club ASA
Postboks 200 Bryn
0611 Oslo

Burger King
Hamang Terasse 55
1336 Sandvika

McDonalds Norge AS
Storgaten 15
0115 Oslo

Ekstrem Lavpris AS
Postboks 1421
1602 Fredrikstad

J. L. Carlsen
Postboks 2098 Stubberød
3255 Larvik

Egmont AS
Fritjof Nansensvei 14
0055 Oslo

BR Leker
Klokkegårdsveien 32
1711 Sarpsborg

Yes! Vi leker AS
Postboks 534
3252 Larvik

Henry Bjordal AS
Postboks 94 Bønes
N-5849 Bergen

Per J Lindgaard AS
Postboks 6167 Etterstad
N-0661 Oslo

Skjelland Engros AS
Træleborgodden 10
Postboks 58+
3101 Tønsberg

Reflex AS
Smøråsvegen 22
5238 Rådal